

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

PATVIRTINTA
Kelmės miesto VVG Valdybos
2026 m. birželio 15 d. posėdžio protokolu Nr. 2

KELMĖS MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS ĮGYVENDINAMOS STRATEGIJOS „KELMĖS MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS 2023-2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA“ VIETOS PLĖTROS PROJEKTŲ ATRANKOS IR FINANSAVIMO SĄLYGŲ GAIRĖS PAREIŠKĖJAMS (ESF+) „BEDARBIŲ IR EKONOMIŠKAI NEAKTYVIŲ GYVENTOJŲ INTEGRACIJA Į DARBO RINKĄ“ PAGAL KVIETIMĄ NR. 11-814-K

Vietos plėtros projektų atrankos ir finansavimo sąlygų gairės (toliau – Gairės) skirtos pareiškėjams, planuojantiems įgyvendinti projektą, finansuojamą pagal 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ projektų finansavimo sąlygų aprašą¹ (toliau – Aprašas).

Šiose Gairėse nurodyti pagrindiniai reikalavimai pareiškėjams ir partneriams, projektams, tinkamoms finansuoti išlaidoms, kita esminė informacija, reikalinga teikiant projekto įgyvendinimo planą (toliau – PĮP), taip pat prioritetiniai vertinimo kriterijai, pagal kuriuos bus vertinami ir atrenkami projektai.

Remiama veikla:

1. bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų užimtumui didinti skirtų iniciatyvų įgyvendinimas, siekiant pagerinti šių asmenų padėtį darbo rinkoje (Aprašo 2.1.2 p.).
2. bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų, reikalingų Aprašo 2.1.2 papunktyje nurodytai veiklai vykdyti, vietos plėtros strategijos ir (ar) jai įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti, kūrimas ir palaikymas (Aprašo 2.1.4 p.);
3. savanoriškos veiklos skatinimas (taip pat savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorius priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas), atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas (Aprašo 2.1.5 p.).

¹ Patvirtinta 2022 m. rugpjūčio 17 d. Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1V-536 „Dėl 2022–2030 metų viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ aprašo patvirtinimo

Teisės aktai ir sąvokos, kuriais vadovaujamosi rengiant, teikiant ir vertinant PĮP, priimant sprendimą dėl projekto finansavimo, sudarant projekto sutartį ir įgyvendinant projektą, nurodyti Aprašo dalyje „1. Taikomi teisės aktai ir sąvokos“.

FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

Reikalavimai projektams

1. Finansuojama veikla:

1.1. Apraše nurodyta 2.1.2. veikla - **bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų užimtumui didinti skirtų iniciatyvų įgyvendinimas, siekiant pagerinti šių asmenų padėtį darbo rinkoje:**

1.1.1. naujų profesinių ir kitų reikalingų įgūdžių įgijimas:

1.1.1.1. bedarbių darbingų asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (išskyrus bedarbių neformalųjį profesinį mokymą, organizuojamą mokykline ar pameistrystės forma);

1.1.1.2. ekonomiškai neaktyvių asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (taip pat neformalusis profesinis mokymas, organizuojamas mokykline forma ar pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo);

1.1.1.3. bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų priėmimas vykdyti savanorišką veiklą;

1.1.1.4. ekonomiškai neaktyvių asmenų praktinių darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties;

1.1.1.5. bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų praktinių įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį;

1.1.2. bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ar kita pagalba įdarbinant, įtraukiant į neformalųjį švietimą (įskaitant neformalųjį profesinį mokymą), praktikos atlikimą, visuomeninę ir (ar) kultūrinę veiklą (pvz.: profesinis orientavimas, motyvavimas imtis aktyvios veiklos); šiame papunktyje nurodytos veiklos neapima neformaliojo švietimo, praktikos atlikimo, visuomeninės ir (ar) kultūrinės veiklos vykdymo veiklą.

1.2. Apraše nurodyta 2.1.4. veikla – **bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų, reikalingų Aprašo 2.1.2 papunktyje nurodytoms veikloms vykdyti, vietos plėtros strategijos ir (ar) jai įgyvendinti skirtų projektų tikslų pasiekimui užtikrinti, kūrimas ir palaikymas;** šiame papunktyje nurodytas bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklas suprantamas kaip bendradarbiavimo forma, kuri lanksčiais ryšiais jungia bendrus tikslus turinčias organizacijas, asmenis, jų grupes ir įgalina juos dalytis informacija, žiniomis, patirtimi ir (ar) kitais būdais telktis vardan bendro tikslo

1.3. Apraše nurodyta 2.1.5. veikla – **savanoriškos veiklos skatinimas (taip pat savanoriškoje veikloje ketinančių dalyvauti asmenų ir savanorių priimančių organizacijų konsultavimas, informavimas), atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas,** finansuojama tiek, kiek reikia Aprašo 2.1.2–2.1.4 papunkčiuose nurodytoms veikloms vykdyti; šiame papunktyje nurodytos veiklos finansuojamos, jeigu jos projekte vykdomos kartu su bent viena iš Aprašo 2.1.2–2.1.4 papunkčiuose nurodytų veiklų.

2. Projektams taikomi bendrieji reikalavimai

- 2.1. Projektų įgyvendinimą administruoja viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra.
- 2.2. Projektų atrankos būdas – konkursas.
- 2.3. Projektams teikiama finansavimo forma – dotacija.
- 2.4. Finansavimo šaltinis - ESF+ ir bendrojo finansavimo (toliau – BF) lėšos.
- 2.5. Projektų tikslas – įgyvendinant vietos plėtros strategijas padidinti miestų bendruomenių socialinę integraciją, verslumą ir pagerinti šių bendruomenių narių padėtį darbo rinkoje.
- 2.6. Projekto veiklos turi būti įgyvendintos iki 2028 m. gruodžio 31 d. Visos finansavimo projektų sutartys turi būti sudarytos iki 2026 m. gruodžio 31 d. Projektų veikloms įgyvendinti numatyta skirti iki 15861,55 (penkiolika tūkstančių aštuoni šimtai šešiasdešimt vienas euras 55 ct) eurų ESF+ ir 2799,10 (dviejų tūkstančių septynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų 10 ct) eurų BF lėšų.
- 2.7. Projektams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų, atsižvelgiant į PAFT² (toliau – PAFT) 170 punkto nuostatas, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu gali būti nustatomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai.
- 2.8. Kiekvienas projektas turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede, ir specialųjų projektų atrankos kriterijų „Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, veiksmams įgyvendinti“, t. y. projektas turi atitikti Kelmės miesto vietos veiklos grupės įgyvendinamą strategiją „Kelmės miesto vietos veiklos grupės 2023-2029 m. vietos plėtros strategija“. Projektų atitiktį šiame papunktyje nurodytiems projektų atrankos kriterijams vertina administruojančioji institucija, atlikdama projektų tinkamumo finansuoti vertinimą.
- 2.9. Projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka Kelmės miesto vietos veiklos grupė (toliau – VVG). Projektai vertinami pagal VVG kvietimo dokumentuose nustatytus projektų atrankos kriterijus, kurie nurodyti ir šių Gairių 10 dalyje. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti, PĮP atmetami ir jų tinkamumo finansuoti vertinimas neatliekamas.
- 2.10. Projekto vykdytojas privalo vykdyti projekto matomumo, informavimo apie projektą ir kitus komunikacijos įsipareigojimus, nurodytus PAFT XIV skyriuje.
- 2.11. Projektais nėra įgyvendinama viešojo ir privataus sektorių partnerystė.
- 2.12. Projekto veiklos negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir už kurias sumokėti skyrus Europos Sąjungos investicijų fondų lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) už jas turi būti sumokėta daugiau nei vieną kartą, įskaitant *de minimis* pagalbą. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ir bendrojo finansavimo lėšos, išmokėtos ir (ar) panaudotos pažeidžiant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis, ir (ar) kitos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines sutartis ir (ar) projektų sutartis reikalaujamos grąžinti lėšos susigrąžinamos iš projektų vykdytojų ir administruojamos PAFT IV skyriaus devintajame skirsnyje nustatyta tvarka.

² Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“

2.13. Projekto vykdytojas ir partneris su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus privalo saugoti PAFT VIII skyriaus šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka ir terminais, t. y. ne trumpiau, kaip 5 metus po metų, kuriais projekto vykdytojui atliktas paskutinis mokėjimas, gruodžio 31 dienos. Visi su *de minimis* pagalbos skyrimu susiję dokumentai turi būti saugomi 10 metų nuo paskutinės *de minimis* pagalbos, suteiktos projekte, finansuojamame pagal šį Aprašą, suteikimo datos.

3. Projekto įgyvendinimo plano teikimas

3.1. Siekiant gauti finansavimą, pildomas PĮP ir kartu su visais priedais teikiamas per Europos Sąjungos investicijų administravimo informacinės sistemos (INVESTIS) duomenų mainų svetainę, skirtą INVESTIS elektroninėms paslaugoms teikti (DMS).

3.2. PĮP teikiamas nuo kvietimo teikti PĮP paskelbimo Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje esinvesticijos.lt, iki kvietime nurodytos paskutinės dienos.

3.3. Vienas pareiškėjas viename kvietime gali pateikti tik vieną PĮP. Tame pačiame kvietime pareiškėjas negali būti partneriu kitame projekte.

3.4. Kartu su PĮP pareiškėjas administruojančiajai institucijai turi pateikti šiuos priedus ir/ar dokumentus:

3.4.1. įgaliojimą pasirašyti projekto įgyvendinimo planą, jei jį pasirašo ne pareiškėjo įstaigos vadovas;

3.4.2. užpildytą nevyriausybinės organizacijos deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 2 priede (jei projekto vykdytojas ar partneris yra NVO);

3.4.3. pasirašytą (-as) partnerio (-ių) deklaraciją (-as) (PAFT 1 priedo 1 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

3.4.4. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (-ius) (PAFT 1 priedo 2 priedas) (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

3.4.5. pareiškėjo ir partnerio (-ių) sudarytą jungtinės veiklos sutartį (taikoma, kai projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

3.4.6. dokumentą (-us), patvirtinančius / įrodančius pareiškėjo ir (ar) partnerio galimybes prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis;

3.4.7. jei numatomos remonto darbų išlaidos, dokumentus, patvirtinančius disponavimą turimomis patalpomis (nuosavybės ar kiti disponavimą patalpomis įrodantys dokumentai (patikėjimo, panaudos, nuomos sutartys), patalpų savininko sutikimai dėl patalpų remonto (jei kitaip nenustatyta patikėjimo/panaudos/nuomos sutartyje, patalpų brėžiniai ir kt.);

3.4.8. pasirašytą Pareiškėjo (partnerio) išipareigojimo dėl projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše nustatytiems reikalavimams deklaraciją, kurios forma pateikiama Aprašo 3 priede.

3.4.9. PĮP suplanuotas išlaidas pagrindžiančius dokumentus:

3.4.9.1. PĮP suplanuotų darbų, prekių, paslaugų išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (pvz., sudarytos sutartys, komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas, išlaidų skaičiavimai);

3.4.9.2. PĮP suplanuoto darbo užmokesčio išlaidų pagrįstumą patvirtinančius dokumentus (veiklų sąrašą su projektą vykdančių asmenų darbo valandomis, įkainiu (valandiniu arba mėnesiniu), jo pagrindimą). Nustatant išlaidas projektą vykdančiams asmenims, kurie yra projekto vykdytojo darbuotojai ar planuojami įdarbinti nauji darbuotojai, būtina remtis dabartiniu tos institucijos esamų, ar analogiškas pareigas einančių darbuotojų darbo užmokesčiu. Turi būti pateikti įkainių pagrindžiantys dokumentai (pareigybės nuasmenintos darbo sutartys, 3–12 mėnesių nuasmenintas priskaitymo–apmokėjimo žiniaraštis,

įrodantis darbo užmokesčio paskyrimą ir išmokėjimą ar pan.). Valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio valandinis įkainis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais tokių darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą;

3.4.9.3. užpildytą Pažymą darbo užmokesčio vertinimui³.

3.4.9.4. Administruojanti institucija, vadovaudamasi Projekto administravimo ir finansavimo taisyklių 55-57 punktais, gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą pateikti papildomus projekto išlaidų pagrįstumą įrodančius dokumentus.

3.4.10. Atitikimą prioritetiniams kriterijams įrodančius dokumentus:

3.4.10.1. Pareiškėjas pateikia dokumentus, nuorodas internete ar ekrano nuotraukas, įrodančius jų statusą. Jei projekto vykdytojas nėra NVO, pateikiama bendradarbiavimo su partneriu (NVO) sutartis ar kitas bendradarbiavimą įrodantis dokumentas.

3.4.10.2.

4. Projektų įgyvendinimo reikalavimai

Projekto vykdytojas turi užtikrinti, kad:

4.1. projekto lėšomis suremontuotos patalpos būtų naudojamos vykdant projekto tikslą atitinkančias veiklas ne trumpiau kaip 5 metus nuo projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos.

4.2. vykdant Aprašo 2.1.2.1.1–2.1.2.1.2 papunkčiuose numatytas neformaliojo švietimo veiklas (išskyrus profesinio mokymo veiklas), t. y., bedarbių darbingų asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (išskyrus bedarbių neformalųjį profesinį mokymą, organizuojamą mokykline ar pameistrystės forma) bei ekonomiškai neaktyvių asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (taip pat neformalusis profesinis mokymas, organizuojamas mokykline forma ar pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo):

4.2.1. mokymus vykdytų švietimo teikėjai (t. y. mokykla, laisvasis mokytojas arba kitas švietimo teikėjas (įstaiga, įmonė, organizacija, kuriems švietimas nėra pagrindinė veikla), o asmuo, ugdantis projekto veiklų dalyvius, pagal Švietimo įstatymo 48 straipsnio nuostatas turėtų teisę dirbti mokytoju pagal neformaliąsias švietimo programas;

4.2.2. tuo atveju, kai mokymus vykdančias švietimo teikėjas nėra projekto vykdytojas, partneris ir (ar) projektą vykdančias personalas, mokymai būtų vykdomi pagal projekto vykdytojo ar partnerio su išorės tiekėju – neformaliojo švietimo teikėju sudarytą mokymo paslaugų teikimo sutartį;

4.2.3. mokymai vyktų pagal neformaliojo švietimo teikėjo vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintas neformaliojo mokymo programas, kuriose būtų nurodyta: mokymų pagal šią programą metu įgyjamos kompetencijos ir galimybės tai panaudoti darbinėje veikloje; mokymo temos; mokymų trukmė valandomis, dienomis ir savaitėmis; baigiamojo tikrinimo forma;

³ forma patvirtinta 2024 m. birželio 21 d. VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2024/8-265, patalpinta <https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/pazyma-darbo-uzmokescio-apskaiciavimui>

4.2.4. pasibaigus mokymui neformaliojo mokymo teikėjas išduotų projekto veiklų dalyviui, baigusiam neformaliojo mokymo programą, neformaliojo mokymo programos baigimą patvirtinantį dokumentą, o projekto veiklų dalyviui, nebaigusiam neformaliojo mokymo programos – mokymąsi pagal neformaliąją programą patvirtinantį dokumentą, kuriame būtų nurodyta faktiškai įvykdytų mokymų trukmė (valandomis);

4.3. vykdant Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytą neformaliojo profesinio mokymo veiklą, t. y., ekonomiškai neaktyvių asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (taip pat neformalusis profesinis mokymas, organizuojamas mokykline forma ar pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo):

4.3.1. mokymus vykdytų neformaliojo profesinio mokymo teikėjas (t. y. profesinio mokymo įstaiga, laisvasis mokytojas ar kitas profesinio mokymo teikėjas (bendrojo lavinimo mokykla, įstaiga, organizacija, įmonė, kuriai profesijos mokymas nėra pagrindinė veikla), o asmuo, ugdantis projekto veiklų dalyvius, pagal Švietimo įstatymo 48 straipsnio nuostatas turėtų teisę dirbti mokytoju pagal profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas;

4.3.2. tuo atveju, kai mokymus ar jų dalį (teorinius ar praktinius mokymus) vykdomas neformaliojo profesinio mokymo teikėjas nėra projekto vykdytojas, partneris ir (ar) projektą vykdomas personalas, mokymai ar jų dalis būtų vykdomi pagal projekto vykdytojo ar partnerio su išorės tiekėju – neformaliojo profesinio mokymo teikėju sudarytą mokymo paslaugų teikimo sutartį;

4.3.3. mokymai vyktų pagal neformaliojo profesinio mokymo programą, kuri atitinka visus šiuos reikalavimus:

4.3.3.1. neformaliojo profesinio mokymo programa ar jos moduliai įregistruoti Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre;

4.3.3.2. programos aprašyme nurodyta: kokias kompetencijas įgis šią programą baigęs asmuo bei kokias galimybes turės jas panaudoti būsimoje darbo veikloje; mokymo trukmė valandomis, dienomis, savaitėmis; mokymo temos; teoriniam ir praktiniam mokymui skiriamų mokymo valandų skaičius; praktinio mokymo vieta (-os); reikalingas mokinių išsilavinimas; baigiamojo tikrinimo forma ir vieta; teorinio ir praktinio mokymo teikėjai; kvalifikaciniai reikalavimai mokytojams;

4.3.3.3. iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo į Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytą neformaliojo profesinio mokymo veiklą:

4.3.3.3.1. kai vykdoma Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodyta neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo mokykline forma, veikla, neformaliojo profesinio mokymo teikėjas – mokymo įstaiga ar kita mokykla ir projekto veiklų dalyvis sudarytą rašytinę neformaliojo profesinio mokymo sutartį, kurioje būtų nustatyta: sutarties šalys – profesinio mokymo teikėjas ir projekto veiklų dalyvis; neformaliojo profesinio mokymo programos ar jos modulio pavadinimas; profesinio mokymo teikėjo išsipareigojimas sudaryti sąlygas projekto veiklų dalyviui mokytis pagal neformaliojo profesinio mokymo programos ar jos modulio (-ių) reikalavimus ir mokymo planą, suteikti projekto veiklų dalyviui žinių, išugdyti jo kompetencijas, įgūdžius, išvardytus neformaliojo profesinio mokymo programoje ar jo modulyje (-iuose), užtikrinti projekto veiklų dalyvio mokymosi vietos atitiktį saugos, sveikatos, priešgaisriniais ir higienos reikalavimams, projekto veiklų dalyvio mokymosi pasiekimų nešališką įvertinimą ir išduoti reikiamus mokymosi pasiekimų dokumentus; projekto veiklų dalyvio išsipareigojimas mokytis pagal mokymo planą ir neformaliojo profesinio mokymo programos ar jos modulio (-ių) reikalavimus; kitos, sutarties šalių nuomone svarbios sąlygos;

4.3.3.3.2. kai vykdoma Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodyta neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo, veikla:

4.3.3.3.2.1. darbdavys, kuris yra projekto vykdytojas ar partneris, ir projekto veiklų dalyvis sudarytų pameistrystės darbo sutartį; pameistrystės darbo sutartis turi būti sudaroma ir vykdoma nepažeidžiant Darbo kodekse nustatytų reikalavimų dėl pameistrystės darbo sutarties, sudarytos kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo;

4.3.3.3.2.2. ir neformalųjį profesinį mokymą turintis teisę vykdyti darbdavys, kuris yra projekto vykdytojas ar partneris, arba mokymo paslaugos teikėjas, kuris yra projekto vykdytojas, partneris arba teikia mokymo paslaugas pagal viešųjų pirkimų būdu sudarytą išorės paslaugų teikimo sutartį, ir projekto veiklų dalyvis sudarytų rašytinę neformaliojo profesinio mokymo sutartį, kurioje būtų nustatytos Aprašo 2.25.3.4.1 papunktyje nustatytus reikalavimus atitinkančios neformaliojo profesinio mokymo sutarties sąlygos;

4.3.3.3.3. pasibaigus mokymui projekto veiklų dalyviui, baigusiam neformaliojo profesinio mokymo programą, būtų išduotas neformaliojo profesinio mokymo programos baigimą ir (ar) kompetencijos atlikti tam tikrą darbą įgijimą liudijantis pažymėjimas, o projekto veiklų dalyviui, nebaigusiam neformaliojo profesinio mokymo programos – mokymosi pasiekimų pažymėjimas; pažymėjimuose turi būti nurodyta faktiškai įvykdytų mokymų trukmė (valandomis);

4.4. vykdant Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytą priėmimą vykdyti savanorišką veiklą, t. y., bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų priėmimas vykdyti savanorišką veiklą:

4.4.1. iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo į Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytos savanoriškos veiklos vykdymą:

4.4.1.1. būtų pasirašytas ir administruojančiajai institucijai projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktas projekto vykdytojo ir (ar) partnerio sudarytas (-i) rašytinis susitarimas (-ai) su projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančia (-iomis) organizacija (-omis), kurioje (-iose) projekto veiklų dalyvis (-iai) vykdys savanorišką veiklą (netaikoma, kai projekto veiklų dalyvius priimančia organizacija bus tik pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris); susitarime turi būti nurodyta projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos veiklos sritis pagal įstatus ir numatytas preliminarus priimamų projekto veiklų dalyvių skaičius, projekto veiklų dalyvių dalyvavimo savanorystės veikloje trukmė (valandomis), projekto veiklų dalyvio (-ių) savanoriškai veiklai atlikti reikalingos priemonės ir (ar) specialieji drabužiai, kuriuos projekto vykdytojas ar partneris įsipareigoja perduoti neatlygintinai naudoti projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančiai organizacijai, ir preliminari šio turto vertė (atsižvelgiant į rinkoje esančias atitinkamų prekių įsigijimo ir (ar) nuomos kainas) per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį; projekto vykdytojo ir (ar) partnerio įsipareigojimas organizuoti projekto veiklų dalyvio (-ių) mokymus, reikalingus projekto veiklų dalyvį (-ius) parengti savanoriškai veiklai, ir kompensuoti projekto veiklų dalyvio savanorio (-ių) su savanoriškos veiklos vykdymu susijusias kelionių, maitinimo, privalomojo sveikatos draudimo, skiepavimo ir (ar) sveikatos pažymos gavimo išlaidas; projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos įsipareigojimas iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio gautą turtą naudoti tik projekto veikloms vykdyti, t. y. projekto veiklų dalyvio (-ių) savanoriškai veiklai atlikti; savanorius priimančios organizacijos atsiskaitymo projekto vykdytojui ar partneriui apie projekto veiklų dalyvio savanoriškos veiklos vykdymą, savanorio patirtas savanoriškos veiklos išlaidas tvarka; kitos susitarimo šalių nuomone svarbios sąlygos

4.4.1.2. konkretų projekto veiklų dalyvį priimanči organizacija – priimančioji organizacija, atitinkanti Savanoriškos veiklos įstatymo reikalavimus, ir projekto veiklų dalyvis savanoris sudarytų rašytinę savanoriškos veiklos sutartį, kurioje būtų nustatyta: sutarties šalys – priimanči organizacija ir projekto veiklų dalyvis; savanoriškos veiklos pobūdis, atlikimo trukmė (valandomis) ir atlikimo tvarka; priimančiosios organizacijos įsipareigojimas paskirti atsakingą asmenį projekto veiklų dalyvio savanoriškai veiklai organizuoti, taip pat informuoti savanorį apie savanoriškos veiklos pobūdį ir mastą, jos eigą, esančius ir galimus rizikos veiksnius sveikatai ir saugai, kurie gali iškilti savanoriškos veiklos metu, ir apsaugojimo nuo jų priemonių panaudojimą, suteikti savanoriui savanoriškai veiklai atlikti reikalingą informaciją, teikti konsultacinę ir techninę pagalbą, išduoti savanoriui dokumentą, patvirtinantį savanorio atliktą

savanorišką veiklą, įgytą kompetenciją; savanorio išsipareigojimas ne mažiau kaip 15 valandų per mėnesį atlikti savanorišką veiklą; kitos, sutarties šalių nuomone svarbios sąlygos

4.4.2. pasibaigus projekto veiklų dalyvio savanoriškai veiklai priimančioji organizacija išduotų dokumentą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką veiklą, įgytą kompetenciją (-as), faktiškai atliktos savanoriškos veiklos trukmę valandomis;

4.5. vykdant Aprašo 2.1.2.1.4 papunktyje nurodytą praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties veiklą:

4.5.1. iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo į Aprašo 2.1.2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas:

4.5.1.1. būtų pasirašytas (-i) ir administruojančiajai institucijai projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktas (-i) projekto vykdytojo ir (ar) partnerio sudarytas (-i) susitarimas (-ai) su projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančia organizacija – darbdaviu, t. y. juridiniu asmeniu (ar jo filialu, atstovybe), kuriame (-iuose) projekto veiklų dalyvis (-iai) bus įdarbintas (-i) ir įgis, ugdys praktinius darbo įgūdžius darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarant mokymo sutarties (šis reikalavimas netaikomas tuo atveju, kai projekto veiklų dalyvius priimančia organizacija yra pats pareiškėjas ir (ar) partneris). Susitarime turi būti nurodyta projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos veiklos sritis pagal įstatus ir numatytas preliminarus priimamų projekto veiklų dalyvių skaičius, projekto veiklų dalyvių dalyvavimo praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje trukmė (valandomis); projekto veiklų dalyviui (-iams) praktiniams darbo įgūdžiams darbo vietoje įgyti reikalingos darbo priemonės, specialieji drabužiai, individualios saugos priemonės ir (ar) medžiagos, kurias projekto vykdytojas ar partneris išsipareigoja perduoti neatlygintinai naudoti projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančiai organizacijai, jei ji su projekto veiklų dalyviu (-iais) sudaromoje (-ose) pameistrystės darbo sutartyje (-yse) nenumatys darbdavio patiriamų mokymo išlaidų atlyginimo iš projekto veiklų dalyviui pagal pameistrystės darbo sutartį mokamo darbo užmokesčio; preliminari šio turto vertė (atsižvelgiant į rinkoje esančias atitinkamų prekių įsigijimo ir (ar) nuomos kainas) per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį; projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos išsipareigojimas iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio gautą turtą naudoti tik projekto veikloms vykdyti, t. y. projekto veiklų dalyvio (-ių) praktiniams darbo įgūdžiams įgyti, ugdyti darbo vietoje; projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos atsiskaitymo projekto vykdytojui ar partneriui apie projekto veiklų dalyvio praktinių darbo įgūdžių įgijimą, ugdymą darbo vietoje; kitos, susitarimo šalių nuomone svarbios sąlygos;

4.5.1.2. konkretų projekto veiklų dalyvį priimanči organizacija – darbdavys ir projekto veiklų dalyvis sudarytų pameistrystės darbo sutartį nesudare mokymo sutarties;

4.6. vykdant Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytą praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį veiklą:

4.6.1. iki projekto veiklų dalyvio (-ių) įtraukimo į Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytas veiklas:

4.6.1.1. būtų pasirašytas (-i) ir administruojančiajai institucijai projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktas (-i) projekto vykdytojo ir (ar) partnerio sudarytas (-i) susitarimas (-ai) su projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančia organizacija – darbdaviu; šiame susitarime (-uose) projekto veiklų dalyvis (-iai) atliks praktiką pagal savanoriškos praktikos sutartį (šis reikalavimas netaikomas tuo atveju, kai projekto veiklų dalyvius priimanči organizacija yra pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris). Susitarime turi būti nurodyta projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos veiklos sritis pagal įstatus ir numatytas preliminarus priimamų projekto veiklų dalyvių skaičius, projekto veiklų dalyvių savanoriškos praktikos trukmė (valandomis); projekto veiklų dalyviui (-iams) savanoriškai praktikai atlikti reikalingos darbo priemonės, specialieji drabužiai, individualios saugos priemonės ir (ar) medžiagos, kurias projekto vykdytojas ar partneris išsipareigoja perduoti neatlygintinai naudoti projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančiai organizacijai; preliminari šio turto vertė

(atsižvelgiant į rinkoje esančias atitinkamų prekių įsigijimo ir (ar) nuomos kainas) per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį; projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos išpareigojimas iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio gautą turtą naudoti tik projekto veikloms vykdyti, t. y. projekto veiklų dalyvio (-ių) savanoriškai praktikai atlikti; projekto veiklų dalyvį (-ius) priimančios organizacijos ataskaita projekto vykdytojui ar partneriui apie projekto veiklų dalyvio (-ių) savanoriškos praktikos atlikimą; kitos, susitarimo šalių nuomone svarbios sąlygos;

4.6.1.2. konkretų projekto veiklų dalyvį priimanti organizacija – darbdavys ir projekto veiklų dalyvis sudarytų savanoriškos praktikos sutartį;

4.6.2. savanoriškos praktikos sutartį projekto veiklų dalyvius priimanti organizacija sudarytų ir vykdytų nepažeisdama Užimtumo įstatyme ir Savanoriškos praktikos atlikimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. A1-573 „Dėl Savanoriškos praktikos atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, tokioms sutartims sudaryti ir vykdyti nustatytų reikalavimų.

4.7. jeigu numatoma, kad vykdant Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas ekonominę naudą gaus projekto lėšomis kuriamo ar veikiančio bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklo dalyvis – konkretus fizinis ar juridinis asmuo, kuris projekto lėšomis vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą (toliau – ūkio subjektas), administruojančiajai institucijai būtų pateikta vertinti ši informacija iki ūkio subjekto (jo atstovų) įtraukimo į Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas:

4.7.1. ūkio subjekto pavadinimas ir ūkinės veiklos sritis pagal ūkio subjekto įstatus, verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą ar kitus jo teisę vykdyti ūkinę veiklą įrodantys dokumentai;

4.7.2. ekonominės naudos, kurią ūkio subjektas gaus iš projekto lėšomis kuriamo ar veikiančio bendradarbiavimo ir informacijos tinklo, apibūdinimas;

4.7.3. ūkio subjekto užpildyta Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija.

4.8. Projekto vykdytojas turi rinkti ir administruojančiajai institucijai teikti informaciją apie kiekvieną iš ESF+ lėšų bendrai finansuojamo projekto veiklų dalyvį PAFT IV skyriaus šeštajame skirsnyje, Projekto dalyvių informacijos administravimo instrukcijoje ir projekto sutartyje nustatyta tvarka.

4.9. Projekto vykdytojas taip pat turi vykdyti Aprašo 2.25.3.4, 2.25.4.1.2, 2.25.5.1.2 ir 2.25.6.1.2 papunkčiuose nurodytų sutarčių sudarymo ir vykdymo tinkamumo priežiūrą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi Aprašo 2.25.4.1.1, 2.25.5.1.1 ir 2.25.6.1.1 papunkčiuose nurodytų projekto vykdytojo ir (ar) partnerio susitarimų su projekto veiklų dalyvius priimančia organizacija arba jauno verslo subjektu ir nebūtų viršijama nurodytuose susitarimuose nustatyta projekto veiklų dalyvius priimančiai organizacijai skirtinos pagalbos prekėmis vertė ar jauno verslo subjektui skirtina pagalbos verslo pradžiai vertė.

4.10. Tuo atveju, kai Aprašo 8 punkte nustatyta tvarka administruojančioji institucija yra nustačiusi, kad konkrečiai projekto veiklų dalyvius priimančiai organizacijai yra projekte teikiama nereikšminga (de minimis) pagalba, ir priėmusi sprendimą dėl nereikšmingos (de minimis) pagalbos priskyrimo konkrečiai projekto veiklų dalyvius priimančiai organizacijai, projekto vykdytojas turi:

4.10.1. informuoti administruojančiąją instituciją apie Aprašo 2.25.4.1.1, 2.25.5.1.1 ir 2.25.6.1.1 papunkčiuose nurodytų susitarimų nuostatų pasikeitimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo susitarimo pakeitimo sudarymo dienos;

4.10.2. pagal pasikeitusias sąlygas projekto veiklų dalyvius į projekto veiklas įtraukti tik po to, kai administruojančioji institucija atliks Aprašo 8.9 ir 8.11 papunkčiuose, o projekto vykdytojas administruojančiosios institucijos nurodymu – Aprašo 8.10 ir 8.14 papunkčiuose nurodytus veiksmus.

4.11. **Projekto tikslinės grupės:**

4.11.1. vykdant Aprašo 2.1.2 papunktyje nurodytas veiklas – darbingi gyventojai (praktinių įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį, veiklos vykdymo atveju – ne vyresni nei 29 metų darbingi gyventojai), kurie yra ekonomiškai neaktyvūs asmenys ir (arba) bedarbiai (netaikoma neformalaus profesinio mokymo ir praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklų vykdymo atveju).

4.11.2. vykdant Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytą veiklą reikalavimai tikslinei grupei nėra taikomi.

4.11.3. vykdant Aprašo 2.1.5 papunktyje nurodytas veiklas – savanoriai (taikoma, kai vykdomi Aprašo 2.1.5 papunktyje nurodytą veiklą atitinkantys savanorių mokymo, reikalingo savanorius parengti savanoriškai veiklai, veiksmai).

4. Projektai siekiami rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio kodas	Matavimo vienetai	Siektina reikšmė ir pasiekimo 2029 m.
BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu	P-01-004-08-04-01-01 (P.S.2.1513)	Skaičius	1 (2029)
BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	P-01-004-08-04-01-12 (P.N.2.4723)	Skaičius	15 (2029)

4.1. Projektu turi būti siekiama:

4.1.1. stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu“; taikoma projektams, kurių pareiškėjas ar bent vienas iš partnerių yra NVO arba socialinis partneris (t. y. darbuotojų ar darbdavių organizacija);

4.1.2. stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“; taikoma projektams, apimantiems Aprašo 2.1.2 ir 2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas; reikalavimas siekti šio rodiklio reikšmės netaikomas vykdant Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas.

4.2. Nurodytos bendros visų šio kvietimo projektų planuojamos pasiekti rodiklių reikšmės. Rodiklių reikšmės, įvertinęs planuojamo projekto veiklas, kiekviename projekte pasirenka pats pareiškėjas.

4.3. Projekto vykdytojas yra atsakingas už duomenų ir informacijos apie jo vykdomu projektu siekiamų rodiklių pasiekimą, surinkimą ir pateikimą. Už projekto sutartyje nustatytą stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimą projekto vykdytojas atsiskaito teikdamas veiklos ataskaitas.

4.4. Projekto vykdytojui nepasiekus stebėsenos rodiklių reikšmių, nurodytų projekto sutartyje, taikomos PAFT IV skyriaus penktojo skirsnio 171–179 punktų nuostatos, t. y. gali būti mažinamas projekto sutartyje nustatytas projektui skirtas finansavimas, arba nutraukiama projekto finansavimo sutartis.

4.5. Siektini stebėsenos rodikliai skaičiuojami pagal stebėsenos rodiklių korteles, skelbiamas Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainės vrm.lrv.lt skiltyje „Plėtros programos“, prie konkrečios plėtros programos priemonės dokumentų (<https://vrm.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai-2/pletros-programos/2022-2030-metu-viesojo-valdymo-pletros-programa> 6 priedas; [1V-536 Dėl 2022–2030 metų Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didi...“](#)).

6. Horizontaliųjų principų (toliau – HP) reikalavimai

6.1. PĮP negali būti numatyta:

6.1.1. apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, religijos ar įsitikinimų, pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, negalios ar kt. principams įgyvendinti;

6.1.2. veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą, įgyvendinimui.

6.2. Įgyvendinant projektą turi būti užtikrinamas prieinamumo visiems reikalavimo įgyvendinimas ir taikomas universalus dizaino principus:

6.2.1. informacija apie projekto veiklas (renginius, mokymus) turi būti platinama prieinamais bendravimo būdais įvairioms tikslinėms grupėms (pvz., asmenims su regos, klausos, intelekto sutrikimais, asmenims su disleksijos sutrikimais, žemesnio išsilavinimo ar ilgą laiką socialinėje atskirtyje buvusiems asmenims, senyvo amžiaus bei mažiau lietuvių kalbą suprantantiems asmenims), kviečiant ir registruojant į renginius turi būti identifikuojami dalyvių poreikiai dėl informacijos prieinamumo renginio metu (pvz., užtikrinti vertimą į lietuvių gestų kalbą, užsienio kalbą);

6.2.2. projektų veiklos (renginiai, mokymai) turi būti organizuojamos patalpose, pritaikytose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims (netoli nuo įėjimo į objektą įrengtos asmenims, turintiems negalią, skirtos automobilių stovėjimo vietos, užtikrintos galimybės asmenims, judantiems vežimėliu, be kliūčių savarankiškai patekti į objektą, nevaržomai judėti objekto patalpų viduje, naudotis liftu ar keltuvu (jei renginys vyksta ne pirmame pastato aukšte), naudotis pritaikyta konferencijų sale ir joje esančia įranga (pvz., nefiksuotos kėdės, mobilieji mikrofonai, prieinama pakyla kalboms sakyti), maitinimo vieta (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė tarp stalų, stalo aukštis) bei sanitarinėmis patalpomis (pvz., judėjimui vežimėliu pritaikyta erdvė, prieinamame aukštyje įrengta kriauklė, veidrodis, higienos priemonės), tinkamai pažymėti pastate esantys permatomi objektai (pvz., durys), laiptai ir kitos kliūtys aklujų ir silpnaregių asmenų judėjimui).

6.3. Įgyvendinant projekto veiklas turėtų būti laikomasi inovatyvumo (kūrybingumo) principo, t. y. įgyvendinant veiklas vykdomi inovatyvūs viešieji pirkimai, taikomos naujos technologijos, kuriami ar diegiami inovatyvūs sprendimai ir pan.

6.4. Projektais neturi būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, nustatytiems 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje. Konkretūs projektų dėl reikšmingos žalos nedarymo aplinkos tikslams reikalavimai ir projektų atitiktį šiems reikalavimams pagrindžiantys dokumentai nurodomi Projekto atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (toliau – Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašas), kuris pateikiamas Aprašo 4 priede.

7. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) reikalavimai

Įgyvendinant pagal Aprašą numatytas veiklas negali būti pažeidžiamos Chartijos pagrindinės teisės: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atvejais; teisės į nuosavybę ir teisės užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir asmenų su negalia teisės; vaiko teisės; gero administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisės; aplinkos apsauga.

8. Reikalavimai valstybės pagalbai

8.1. Valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, neteikiama.

8.2. Gali būti teikiama nereikšminga (de minimis) pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas. Nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėjas yra ūkio subjektas, kurio veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką konkurencijai ir prekybai tarp Europos Sąjungos šalių. Projekto vykdytojas ar partneris nėra laikomas nereikšmingos (de minimis) pagalbos gavėju, jei jis visą projekto lėšomis gautą naudą perduoda tikslinėms grupėms, pats negaudamas jokios ekonominės naudos;

8.3. Detalesnė informacija apie reikalavimus valstybės pagalbai pateikiama Aprašo 8 dalyje „Reikalavimai valstybės pagalbai (kurie nėra nurodyti kituose Aprašo punktuose)“

9. Reikalavimai pareiškėjams ir partneriams

Galimi pareiškėjai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

Galimi partneriai

- viešieji juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- privatūs juridiniai asmenys, kurių veiklos vykdymo vieta yra vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje;
- savivaldybės, kurios teritorijoje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

Papildomi reikalavimai pareiškėjui ir partneriams

Pareiškėju (projekto vykdytoju) ar partneriu gali būti juridinio asmens filialas ar atstovybė, jeigu tas filialas ar atstovybė veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje.

PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dieną pareiškėjas turi turėti juridinio asmens statusą ne trumpiau nei 2 metus (šis reikalavimas netaikomas biudžetinėms įstaigoms).

Tuo atveju, kai pareiškėjas projektą numato įgyvendinti kartu su partneriu (-iais), pareiškėjas PĮP turi pagrįsti partnerio įtraukimo į projektą būtinumą ir iki PĮP pateikimo administruojančiajai institucijai dienos sudaryti su partneriu (-iais) jungtinės veiklos sutartį, kurioje būtų nustatytos tarpusavio teisės ir pareigos įgyvendinant projektą.

Projekto pareiškėju arba bent vienu iš partnerių turi būti nevyriausybinė organizacija (NVO) arba socialinis partneris (t. y. darbuotojų ar darbdavių organizacija).

10. Prioritetiniai projektų atrankos kriterijai

Prie kiekvieno kriterijaus nurodomas galimas surinkti didžiausias balų skaičius pagal tą kriterijų.

Didžiausia projektui galima skirti balų suma – 100 balų.

Minimali balų suma – 50 balų. Projektai, kurie naudos ir kokybės vertinimo etape nesurenka nustatytos minimalios balų sumos, nėra tinkami finansuoti ir PĮP atmetami.

Kai projektams, surinkusiems vienodą galutinį balų skaičių, nepakanka pagal kvietimą teikti PĮP skirtos finansavimo lėšų sumos, pirmenybė teikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal pirmąjį Aprašo nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu projektai pagal šį prioritetinį atrankos kriterijų įvertinti vienodai, pirmenybė suteikiama projektams, surinkusiems daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį atrankos kriterijų. Jeigu suteikti vienodi balai pagal visus prioritetinius atrankos kriterijus, šie projektai nurodomi PĮP vertinimo ataskaitos sąraše „Projektai, kuriems rekomenduojama skirti finansavimą“ pagal PĮP pateikimo laiką.

Eil. Nr.	Kriterijaus tipas	Kriterijus	Kriterijaus vertinimo metodas	Didžiausias galimas kriterijaus balas	Kriterijaus svorio koeficientas (jei taikoma)	Didžiausias galimas kriterijaus balas, kai nustatomas svorio koeficientas (jei nustatomas svorio koeficientas, šioje skiltyje nurodomas didžiausias galimas kriterijaus balas, padaugintas iš svorio koeficiento)
1.	Specialusis	Projektas skirtas vietos plėtros strategijos, kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, veiksmams įgyvendinti.	Projektas atitinka šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, jei projektas (PĮP nurodytas projekto tikslas ir planuojamos veiklos) atitinka bent vieną iš veiksmų, nurodytų vietos plėtros strategijos, kuriai įgyvendinti skirtas projektas ir kuri vidaus reikalų ministro įsakymu įtraukta į siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijų sąrašą, dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“, veiksmų.			

1.	<i>Prioritetinis</i>	Projektų sprendžiama Kelmės miesto 2023-2029 m. vietos plėtros strategijoje nurodyta problema, PĮP nurodytas projekto tikslas ir planuojamos veiklos atitinka Strategijos 1.2.1 veiksmą	Pareiškėjas turi nurodyti ir aprašyti, kokia problema/-os būtų sprendžiamos, aprašyti priežastis, lėmusias projekto įgyvendinimą ir aiškiai nurodyti, kokias ir kaip Strategijoje iškeltas problemas projektas spręs, ir kaip projektas prisidės prie 1.2.1 veiksmo įgyvendinimo.	10		
2.	<i>Prioritetinis</i>	Projektas įgyvendinamas su socialiniais partneriais ir/ar NVO	Projekto vykdytojas arba partneris yra NVO. Pareiškėjas PĮP nurodo partnerius ir aiškiai aprašo, kodėl tokie partneriai pasirinkti, kokias veiklas vykdys projekte ir kokia pridėtinė jų vertė.	15		
3.	<i>Prioritetinis</i>	Tikslinių grupių skaičius, kurioms bus teikiamos paslaugos	Paraiškoje tiksliai nurodoma, kokioms tikslinėms grupėms ir kokios paslaugos bus teikiamos. Aprašoma, kaip projektas atitinka tikslinių grupių specifinius poreikius ir juos tenkina.	20		
4.	<i>Prioritetinis</i>	Planuojamas projekto veiklų dalyvių skaičius iš tikslinės	Jei išskiriama kažkokia konkreti dalyvių grupė, tai grindžiant dalyvių skaičių reikia įvertinti konkrečiai tos grupės dalyvius.	20		

		grupės „darbingi gyventojai, kurie yra: ekonomiškai neaktyvūs asmenys; bedarbiai“ skaičius	Projekto įgyvendinimo metu turės būti pateikti dokumentai, įrodantys dalyvio priklausymą tai tikslinei grupei.			
5.	<i>Prioritetinis</i>	Numatytų renginių/ užsiėmimų/ mokymų/ skaičius	Pareiškėjas nurodo, kokiomis temomis bus vykdomi renginiai/užsiėmimai/mokymai ir kiek jų numatyta.	20		
6.	<i>Prioritetinis</i>	Pareiškėjo ir partnerio (-ių) patirtis įgyvendinant projektinę veiklą	Pareiškėjas turi aprašyti savo veiklą, susijusią su planuojama, aiškiai nurodant, nuo kada tokia veikla teikiama. Vertinama patirtis kvietimo paskelbimo dienai.	15		

IŠLAIDŲ TINKAMUMO FINANSUOTI REIKALAVIMAI

11. Išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai

11.1 Projektų išlaidos turi atitikti PAFT VII skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams⁴, projektų išlaidoms nustatytus reikalavimus bei reikalavimus, keliamus Reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų apraše (Aprašo 4 priedas).

11.2 Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 18660,65 Eur.

11.3 Projekto finansuojamoji dalis gali sudaryti ne daugiau kaip 92,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

11.4 Pareiškėjas privalo savo ir (ar) kitų šaltinių lėšomis (savivaldybių biudžeto ir (ar) privačiomis lėšomis) prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Jeigu vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos finansinis veiksmų planas“

⁴ patvirtintos 2023 m. birželio 22 d. VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. 2023/8-246, skelbiamose svetainėje esinvesticijos.lt,

veiksmo, kuriam įgyvendinti skirtas projektas, išlaidoms buvo nurodytas didesnis nei 7,5 proc. nuosavo įnašo lėšų prisidėjimo procentas, pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažesniu nei minėtoje vietos plėtros strategijos dalyje veiksmui nurodytu procentu.

11.5 Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.

11.6 Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamos finansuoti išlaidos turi būti finansuojamos iš pareiškėjo lėšų.

11.7 Projekto išlaidos įgyvendinimo metu apmokamos išlaidų kompensavimo būdu projekto vykdytojui deklaruojant patirtas ir apmokėtas išlaidas, supaprastintai apmokamas išlaidas arba kartu derinant šias abi apmokėjimo formas.

11.8 Finansuojamiems projektams projekto sutartyje gali būti numatytas avansas.

11.9 Vienam projekto veiklų dalyviui prašoma finansuoti lėšų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 2000 (du tūkstančius) eurų tiesioginių projekto išlaidų.

11.10 Mažinant projekto finansavimą ar tvirtinant galutinę veiklos ataskaitą, patirtos išlaidos, numatytos išlaidų tipuose „Nekilnojamasis turtas ir statybos darbai“ ir „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“, nėra mažinamos, jei sumažinus kitas projekto išlaidas ar nepanaudojus dalies projekto išlaidoms finansuoti skirtų lėšų jų santykinė dalis projekte padidėja ir viršija numatytoms išlaidoms nustatytą tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalį.

11.11 Projekto veiklos, įskaitant ir pirkimus, gali būti pradėtos įgyvendinti ir projekto išlaidos gali būti patirtos iki projekto sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau nei priimtas sprendimas dėl vietos plėtros projekto finansavimo. Jeigu pareiškėjas pradeda projekto veiklas vykdyti iki projekto sutarties įsigaliojimo dienos, pareiškėjo patirtos išlaidos galės būti kompensuojamos projekto finansavimo lėšomis, jeigu jos atitiks tinkamoms finansuoti projekto išlaidoms nustatytus reikalavimus.

11.12 Pagal Aprašą apmokamos tik tos Aprašo 13.8 papunktyje nurodytos išlaidos, kurios yra patirtos projekto vykdytojo, partnerio (-ių) ar projekto veiklų dalyvio (-ių) (kai projekto veiklų dalyvis patiria kelionės, maitinimo, skiepavimo, sveikatos pažymos gavimo ir (ar) pan. išlaidas, susijusias su jo dalyvavimu Aprašo 2.1 papunktyje nurodytas veiklas atitinkančiose projekto veiklose).

11.13 Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

11.13.1 išlaidos, nustatytos PAFT VII skyriaus trečiajame skirsnyje;

11.13.2 tikslinėms grupėms skirtu perduoti naudoti (išdalinti) trumpalaikio turto (maisto produktų, higienos prekių, drabužių ir pan.) įsigijimo išlaidos;

11.13.3 medicinos įrangos, vaistinių preparatų įsigijimo išlaidos (medicinine įranga nėra laikoma tokia įranga, kuri, siekiant grąžinti ar palaikyti asmens sveikatos ir fizinę būklę, yra naudojama fiziniams pratimams atlikti);

11.13.4 tikslinių grupių apgyvendinimo sveikatos priežiūros įstaigose ir su tuo susijusios išlaidos, kai vykdomos Aprašo 2.1.4 papunktyje nurodytas veiklas atitinkančios projektų veiklos;

11.13.5 projekto veiklų dalyvių sveikatos ir nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išlaidos (taikoma tik vykdant projekto veiklas, atitinkančias Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytą veiklą);

11.13.6 transporto priemonių įsigijimo išlaidos;

11.13.7 išperkamosios ar finansinės nuomos (lizingo) apmokėjimo išlaidos.

11.14 Tinkamos finansuoti išlaidos:

Išlaidų tipai	Reikalavimai ir paaiškinimai
Nekilnojamas turtas ir statybos darbai	<p>1. Projekto veikloms vykdyti reikalingas projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) valdomas nekilnojamas turtas, kuris gali būti numatomas kaip projekto vykdytojo nuosavas nepiniginis įnašas, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nekilnojamojo turto vertė nėra didesnė už rinkos vertę (kai rinkos vertę patvirtina turto vertintojas arba nepriklausoma turto vertinimo įmonė, atlikę nepriklausomą vertinimą); – nekilnojamas turtas yra įtrauktas į projekto vykdytojo ar partnerio apskaitą; – nekilnojamajam turtui pirkti, statyti ar rekonstruoti per pastaruosius 10 metų nebuvo skirta Europos Sąjungos fondų ar kitų Europos Sąjungos finansinių priemonių lėšų. <p>2. Šio nurodyto nekilnojamojo turto nepriklausomo turto vertintojo nekilnojamojo turto rinkos vertės ataskaitos parengimo išlaidos. Jeigu tik dalis nekilnojamojo turto yra susijusi su projektu, ši dalis turi būti aiškiai ir argumentuotai nustatyta kaip faktinis dydis arba taikant <i>pro rata</i> (proporcingo išlaidų priskyrimo) principą.</p> <p>3. Patalpų paprastojo remonto darbų išlaidos, kai tenkinamos visos šios sąlygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - išlaidos yra reikalingos vykdyti projekto veiklas; - nekilnojamąjį turtą (patalpas) projekto vykdytojas ar partneris valdo nuosavybės, patikėjimo, panaudos, nuomos teise ir tokia teisė yra užtikrinta ne trumpiau, nei 5 metus po projekto veiklų pabaigos; - projekto veiklas (ar jų dalį) įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris. <p>Išlaidos, reikalingos vykdyti projekto veiklas, vykdomas projekto veiklų dalyvių priimančios organizacijos, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė, nėra laikomos tinkamomis finansuoti.</p> <p>Visų šios kategorijos išlaidų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 15 proc. visų projekto tinkamų finansuoti išlaidų</p>
Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	<p>Projekto veikloms vykdyti reikalingų baldų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos ir kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktažo, techninės priežiūros ir susijusias išlaidas), su šių veiklų vykdymu susijęs darbo užmokestis bei komandiruočių išlaidos.</p> <p>Šios išlaidos yra tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti įsigyjama nurodyta įranga, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris, o tuo atveju, kai vykdomos Aprašo 2.1.2.1.3–2.1.2.1.5 papunkčiuose nurodytos veiklos (bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų priėmimas vykdyti savanorišką veiklą; ekonomiškai neaktyvių asmenų praktinių darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties; bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių</p>

	<p>asmenų praktinių įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį) – taip pat projektų veiklų dalyvius priimanči organizacija, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė.</p> <p>Šio tipo išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų ir turi būti tenkinama bent viena iš PAFT 298² punkte nustatytų sąlygų, t. y.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgyvendinant projektą nurodytos šio turto pirkimo išlaidos yra mažesnės nei tokio paties turto nuomos išlaidos projekto (ar jo veiklos, kuriai vykdyti reikalingas turtas) įgyvendinimo laikotarpiu; - finansuojama šio turto pirkimo išlaidų dalis yra lygi įsigyto turto nusidėvėjimo vertei per laikotarpį nuo turto įsigijimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos; - užbaigus projektą šio turto likutinė vertė yra nereikšminga, t. y. sudaro ne daugiau kaip 250 eurų bendros šio turto vertės; - užbaigus projektą šis turtas ne trumpiau kaip iki jo nusidėvėjimo arba bent 5 metus bus naudojamas tam pačiam tikslui, kurio buvo siekiama įgyvendinant projektą, ir šio turto naudojimas būtinas projekto tikslo tęstinumui užtikrinti; - projektas skirtas šiam turtui įsigyti, kai tai leidžiama ES reglamentuose ir Projektų administravimo taisyklėse.
Projekto vykdymas	<p>1. projekto veiklas vykdančių projekto vykdytojo ir partnerio organizacijų darbuotojų darbo užmokesčio ir susijusių kasmetinių atostogų bei darbdavio mokesčių, apskaičiuotų ir išmokėtų už darbo laiką, kurio metu darbuotojai vykdė projekto veiklas, išlaidos. Projekto veiklas vykdančių fizinių asmenų, dirbančių pagal autorines ar paslaugų sutartis, įskaitant mažųjų bendrijų vadovus ir asmenis, mažosiose bendrijose dirbančius pagal paslaugų (civilines) sutartis, išlaidos.</p> <p>Vykdamas Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytą neformaliojo profesinio mokymo veiklą ar Aprašo 2.1.2.1.3–2.1.2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, tinkamas finansuoti yra projekto veiklų dalyvius priimančios organizacijos, kuri yra projekto vykdytoja ar partnerė, darbuotojų darbo užmokesčio ir su darbo užmokesčiu susijusių mokėjimų išlaidos, apskaičiuotos ir išmokėtos už darbo laiką, kurio metu projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) darbuotojas (-ai):</p> <p>1.1. organizuoja ir vykdo projekto veiklų dalyvio (-ių) teorinį ir praktinį mokymą, vadovauja projekto veiklų dalyvio (-ių) praktiniam mokymui (taikoma Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytos veiklos vykdymo atveju, kai projekto veiklų dalyvis mokosi pagal neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo mokykline forma, programą);</p> <p>1.2. organizuoja ir (ar) koordinuoja projekto veiklų dalyvio (-ių) darbinę veiklą, praktinį mokymą ir (ar) vadovauja projekto veiklų dalyvio (-ių) praktiniam mokymui, vykdomam darbo vietoje (taikoma Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytos veiklos vykdymo atveju, kai projekto veiklų dalyvis praktinius įgūdžius įgyja pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo);</p> <p>1.3. organizuoja ir (ar) koordinuoja projekto veiklų dalyvio (-ių) savanorišką veiklą, informuoja, konsultuoja projekto veiklų dalyvį (-ius) (taikoma Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytos savanoriškos veiklos vykdymo atveju, kai projekto veiklų dalyvis praktinius įgūdžius įgyja atlikdamas savanorišką veiklą pagal savanoriškos veiklos sutartį);</p> <p>1.4. vadovauja projekto veiklų dalyvio (-ių) mokymo procesui, prižiūri, kaip atliekama darbo funkcija, pataria projekto veiklų dalyviui (-iams) ir jį (juos) konsultuoja (taikoma Aprašo 2.1.2.1.4 papunktyje nurodytos praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo</p>

darbo vietoje veiklos vykdymo atveju, kai projekto veiklų dalyvis praktinius įgūdžius įgyja pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties);

1.5. vadovauja projekto veiklų dalyvio (-ių) savanoriškos praktikos procesui, prižiūri savanoriškos praktikos atlikimą ir teikia konsultacijas projekto veiklų dalyviui savanoriškos praktikos metu (taikoma Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytos veiklos vykdymo atveju, kai projekto veiklų dalyvis praktinius darbo įgūdžius įgyja pagal savanoriškos praktikos sutartį).

2. projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriška veikla, tiesiogiai susijusi su projekto veiklų vykdymu:

2.1. projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytą veiklą (bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų priėmimas vykdyti savanorišką veiklą), dalyvių savanorių savanoriška veikla ir projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytą veiklą (bedarbių ir ekonomiškai neaktyvių asmenų praktinių įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį), dalyvių savanorišką praktiką atliekančių asmenų darbas. Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo nepiniginis nuosavas įnašas, kuris apskaičiuojamas:

2.1.1. taikant fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (taikoma apskaičiuojant projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos nepiniginio įnašo dydį);

2.1.2. taikant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų dalyvių savanorių savanoriškos veiklos nepiniginio įnašo dydį ir projekto veiklų dalyvių savanorišką praktiką atliekančių asmenų darbo nepiniginio įnašo dydį).

3. projekto veiklų dalyvių privačių juridinių asmenų, kurių savininkė ar dalininkė nėra valstybė ar savivaldybė arba valstybei ar savivaldybei priklauso ne daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, **darbuotojų darbo užmokesčio**, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas ir apskaičiuojamos:

3.1. pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių DU FĮ nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.4–2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti);

3.2. taikant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.2.1.2 ir 2.1.2.1.4 papunkčiuose nurodytas veiklas (ekonomiškai neaktyvių asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (taip pat neformalusis profesinis mokymas, organizuojamas mokykline forma ar pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo) ir ekonomiškai

neaktyvių asmenų praktinių darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties), nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti);

4. projekto veiklų dalyvių viešojo valdymo institucijų (t. y. biudžetinių įstaigų, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, valstybės ar savivaldybės įmonė, viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacija, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei ar savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, teisės aktų įgaliota dalyvauti viešojo valdymo procesuose) **darbuotojų darbo užmokesčio**, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų **išlaidos** (išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš Europos Sąjungos investicijų fondų, kitų Europos Sąjungos finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų). Šios išlaidos yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas ir apskaičiuojamos:

4.1. pagal fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių DU FĮ nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.4–2.1.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti);

4.2. taikant Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą minimalųjį darbo užmokestį (taikoma apskaičiuojant projekto veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.2.1.2 ir 2.1.2.1.4 papunkčiuose veiklas (ekonomiškai neaktyvių asmenų mokymas (kursų, seminarų organizavimas), neformalusis švietimas (taip pat neformalusis profesinis mokymas, organizuojamas mokykline forma ar pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo) ir ekonomiškai neaktyvių asmenų praktinių darbo įgūdžių įgijimas, ugdymas darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties), nuosavo įnašo dydžiui apskaičiuoti);

5. projekto veikloms vykdyti reikalingo nekilnojamojo turto nuomos išlaidos; šios išlaidos tinkamos finansuoti, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

- projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas nekilnojamasis turtas, įgyvendina pats projekto vykdytojas ir (ar) partneris;
- projekto vykdytojo ar partnerio nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise valdomų patalpų ploto nepakanka projekto veikloms vykdyti arba šios patalpos dėl numatomų vykdyti projekto veiklų pobūdžio ir šioms veikloms taikomų teisės aktuose nustatytų reikalavimų yra netinkamos;
- projekto vykdytojas ir partneris, siekdami įgyti teisę projekto veikloms vykdyti reikalingas patalpas valdyti panaudos ir (ar) patikėjimo teise, ėmėsi visų teisėtų priemonių, reikalingų tą teisę įgyti;

6. projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių nuomos ir eksploatavimo išlaidos; šios išlaidos tinkamos finansuoti tuo atveju, kai projekto vykdytojas ar partneris pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį), kurioms vykdyti nuomojama (-os) transporto priemonė (-ės);

7. projekto veikloms vykdyti reikalingų **baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos, programinės įrangos nuomos išlaidos** (šios išlaidos tinkamos, kai projekto veiklas (ar jų dalį), kurioms vykdyti nuomojamas šiame papunktyje nurodytas turtas, vykdo pats projekto vykdytojas ar partneris arba tuo atveju, kai vykdomos Aprašo 2.1.2.1.3–2.1.2.1.5 papunkčiuose nurodytos veiklos – taip pat projekto veiklų dalyvius priimanti organizacija, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė).
8. **projekto vykdytojui ar partneriui nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto** (baldų, įrangos, įrenginių, įrankių, kompiuterinės technikos), kuris naudojamas projekto veikloms vykdyti, **nusidėvėjimo išlaidos** (kiek tai susiję su projekto veiklų vykdymu); šios išlaidos tinkamos tuo atveju, jei turtas yra įsigytas nuosavomis lėšomis;
9. projekto veiklas vykdančių **savanorių ir projekto** veiklų, atitinkančių Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytas remiamas veiklas, **dalyvių (savanorių) mokymų, reikalingų savanorius parengti savanoriškai veiklai atlikti, išlaidos;**
10. projektą vykdančiam personalui (t. y. projekto tiesiogines veiklas vykdančiams fiziniams asmenims, su projekto vykdytoju ar partneriu susijusiems darbo santykiais, jų esmę atitinkančiais santykiais arba dirbančiais pagal paslaugų (civilines), įskaitant autorines, sutartis ar savanoriškos veiklos sutartis) projekto veikloms, atitinkančioms Aprašo 2.1.2.1 papunktyje nurodytas veiklas, vykdyti, taip pat dalyvaujantiems projekto veiklų dalyviams reikalingų **specialių drabužių ir individualios saugos priemonių įsigijimo, skiepavimo, sveikatos pažymos gavimo išlaidos** (kai to reikia pagal vykdomos projekto veiklos pobūdį);
11. projekto veiklas vykdančių **savanorių ir projekto** veiklų **dalyvių maitinimo išlaidos;** maitinimo išlaidos (kavos pertrauka) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdančiam projekto veiklas trunka ne trumpiau kaip 2 valandas per parą; maitinimo išlaidos (pietūs) kompensuojamos tik tuo atveju, kai projekto veiklas vykdančio savanorio ar projekto veiklų dalyvio tiesioginis dalyvavimas vykdančiam projekto veiklas trunka ilgiau kaip 6 valandas;
12. projekto veiklas vykdančių savanorių pašto, telefono (internetu ir telefoninio ryšio) išlaidos;
13. projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos vykdymo laikotarpiui tenkančios draudimo pagal Savanoriškos veiklos įstatymo 10 straipsnio 1 dalį išlaidos;
14. projekto veikloms vykdyti reikalingų **mokymo priemonių, darbo priemonių ir medžiagų, taip pat kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamus baldus, įrangą ir įrenginius) įsigijimo ir (ar) nuomos išlaidos;**
15. projekto veikloms vykdyti reikalingos **kelionių Lietuvos Respublikos teritorijoje ir (ar) kuro išlaidos;**
16. **dokumentų, reikalingų nustatyti asmens priklausymo tikslinei grupei faktą, išdavimo apmokėjimo išlaidos;**

	<p>17. projekto veikloms vykdyti reikalingų renginių organizavimo išlaidos; šiame papunktyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti tik iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavo įnašo, jeigu projekte nėra nė vieno projekto veiklas vykdančio savanorio;</p> <p>18. projekto veikloms vykdyti reikalingų projektą vykdančio personalo (įskaitant projekto veiklas vykdančius savanorius) ir projekto veiklų dalyvių dalyvavimo renginiuose, užsiėmimuose išlaidos (t. y. bilietų į renginius, užsiėmimus; renginių, užsiėmimų dalyvio mokesčio išlaidas);</p> <p>19. projekto veikloms vykdyti reikalingo svečio iš užsienio kelionių ir apgyvendinimo išlaidos. Šios išlaidos tinkamos tuo atveju, kai nėra mokamas honoraras ar atlygis už suteiktą paslaugą;</p> <p>20. projekto veikloms vykdyti reikalingų interneto svetainių kūrimo ir palaikymo išlaidos, leidinių ir informacinių pranešimų rengimo, televizijos bei radijo laidų rengimo ir transliavimo išlaidos;</p> <p>21. projekto veiklų dalyvių, kurie dalyvauja Aprašo 2.1.2.1.2, 2.1.2.1.4 ir (ar) 2.1.2.1.5 papunkčiuose nurodytose neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma, ar praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje veiklose, civilinės atsakomybės už projekto veiklų dalyvio darbdaviui padarytą turtinę žalą projekto veiklų dalyviui (-iams) mokantis ir dirbant pagal pameistrystės darbo sutartį arba atliekant praktiką pagal savanoriškos praktikos sutartį draudimo išlaidos (per sutarties galiojimo laikotarpį, bet ne ilgiau nei nustatyta Aprašo 13.13 papunktyje);</p> <p>22. paslaugų teikimo pagal projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) su išorės paslaugų teikėju (-ais) sudarytą (-as) paslaugų teikimo sutartį (-is) išlaidos;</p> <p>23. kitos projekto veikloms įvykdyti ir projekto tikslams pasiekti būtinos ir pagrįstos išlaidos.</p>
Projekto matomumas ir informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos PAFT 341.1–341.4 papunkčiuose nurodytoms projekto matomumo ir informavimo apie projektą priemonėms įgyvendinti būtinos išlaidos. Šios išlaidos projekto vykdytojui apmokamos supaprastintai taikant fiksuotąją sumą.
Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkamos finansuoti su projekto administravimu susijusios išlaidos. Šios išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją projekto išlaidų normą.

12. Vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.4 papunktyje nurodytą praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties veiklą, projekto veiklą dalyviui priimančios organizacijos – darbdavio išlaidos finansuojamos tik tuo atveju, jei jos su projekto veiklą dalyviu sudarytoje pameistrystės darbo sutartyje, kurios pagrindu projekto veiklą dalyvis dirbdamas įgyja, ugdo praktinius darbo įgūdžius darbo vietoje, nėra numatytas darbdavio patiriamų mokymo išlaidų atlyginimas iš projekto veiklą dalyviui pagal pameistrystės darbo sutartį mokamo darbo užmokesčio.
13. Kiekvieno projekto veiklą dalyvio naujų profesinių ir kitų įgūdžių įgijimo išlaidos finansuojamos:
- 13.1. vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.1 ir 2.1.2.1.2 papunkčiuose nurodytas neformaliojo švietimo (išskyrus neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma) veiklas ne ilgesnį kaip 3 mėnesių laikotarpį;
- 13.2. vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.2 papunktyje nurodytą neformaliojo profesinio mokymo, organizuojamo pameistrystės forma pagal pameistrystės darbo sutartį, sudarytą kartu su mokymo sutartimi dėl neformaliojo mokymo, veiklą ne ilgesnį kaip 9 mėnesių laikotarpį;
- 13.3. vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.3 papunktyje nurodytą savanorišką veiklą ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį;
- 13.4. vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.4 papunktyje nurodytą praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal pameistrystės darbo sutartį nesudarius mokymo sutarties veiklą ne ilgesnį kaip 6 mėnesių laikotarpį;
- 13.5. vykdančiam Aprašo 2.1.2.1.5 papunktyje nurodytą praktinių darbo įgūdžių įgijimo, ugdymo darbo vietoje pagal savanoriškos praktikos sutartį ne ilgesnį kaip 2 mėnesių laikotarpį.

12. Projektų veiklą ir jungtinio projekto projektų įgyvendinimui taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai

Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių registras yra paskelbtas Europos Sąjungos investicijų interneto svetainėje adresu <https://2021.esinvesticijos.lt/dokumentai/supaprastintai-apmokamu-islaidu-dydziu-registras>

Indeksuojama

Neindeksuojama

Veiklos ir (ar) išlaidos, kurioms taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio kodas	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio versija	Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžio pavadinimas	Papildoma informacija
Netiesioginės išlaidos	FN-01	01	Iki 7 proc. netiesioginių išlaidų fiksuotoji norma	7 proc.
Privalomų matavimo ir	FS-01-01	03	Įgyvendintų privalomų matavimo ir informavimo	

informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidos			priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS be PVM	Įgyvendinamų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas išlaidų fiksuotųjų sumų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FS-01-02	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, pirmojo rinkinio FS su PVM	
	FS-01-03	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS be PVM	
	FS-01-04	03	Įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie Europos Sąjungos fondų investicijų veiklas fiksuotoji suma, antrojo rinkinio FS su PVM	
Kasmetinių atostogų išmokų išlaidos	FN-05-01	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 20 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 24 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FN-05-02	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 21 iki 25 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 25 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d.	

			per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-03	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 26 iki 30 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-04	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 31 iki 36 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 37 iki 42 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-05	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 37 iki 39 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 43 iki 47 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-06	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso 40 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba 48 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	
	FN-05-07	01	Fiksuotoji norma, taikoma, kai priklauso nuo 41 d. d. (jeigu dirbama 5 d. d. per savaitę) arba nuo 49 d. d. (jeigu dirbama 6 d. d. per savaitę) kasmetinės atostogos	

Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos	FĮ-39-01	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-39-02	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-39-03	02	Privačių juridinių asmenų projektą vykdančio personalo vienos valandos darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
Projekto veiklas vykdančių savanorių savanoriškos veiklos nepiniginio įnašo dydis	FĮ-47-01	02	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo valandos fiksuotasis vieneto įkainis	Projektą vykdančio personalo savanoriško darbo įnašo fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokestis	FĮ-08-01	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis I, R, S, A, N, L, E, H, F, G, P ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	Privačių juridinių asmenų ir viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų vieneto įkainių nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)

	FĮ-08-02	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis C, Q, B, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-03	02	Privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis K ir J ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-04	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis R, L, N, G, P, S, E, A, C ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-05	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis H, Q, F, O, D, M ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
	FĮ-08-06	02	Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis vieneto įkainis J ir K ekonomikos sektoriams pagal EVRK 2 klasifikatorių	
Bendrujų įgūdžių mokymų dalyvio	FĮ-74-01	02	Bendrujų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotasis vieneto įkainis, be PVM	Bendrujų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)

vienos mokymų valandos išlaidos	FĮ-74-02	02	Bendrujų įgūdžių mokymų dalyvio vienos mokymų valandos fiksuotasis vieneto įkainis, su PVM	
Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidos Lietuvoje	FĮ-58-01	02	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotasis vieneto įkainis, apmokamas už nuvažiuotą 1 km, be PVM	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotojo vieneto įkainio nustatymo tyrimas (skelbiama interneto svetainėje esinvesticijos.lt)
	FĮ-58-02	02	Projekto dalyvio ir (arba) projektą vykdančio personalo tarpmiestinės kelionės išlaidų Lietuvoje fiksuotasis vieneto įkainis, apmokamas už nuvažiuotą 1 km, su PVM	